

PREDGOVOR

Ispiracija za realizaciju ovog rada je proistekla iz lične fascinacije posebnom oblasti hemije, bioneorganskom hemijom, koja se bavi izučavanjem, u ljudskom organizmu rijetkih ali veoma važnih, funkcionalnih spojeva koji sadrže elemente kao što su npr. metale. Ovi elementi, kao što su željezo i kobalt koji su kombinovani u kompleksne funkcionalne sisteme, pružaju nam uvid u jedan fascinantni proces funkcionisanja živog organizma i pružaju nam mogućnost da posmatramo kompleksnost strukture i funkcionisanja jedinjenja u koja su ona uključena. Ova fascinacija me je spojila sa doc. dr Sašom Zeljkovićem sa Studijskog programa Hemija na Prirodno-matematičkom fakultetu u Banjoj Luci. On je prepoznao moj interes u oblasti bioneorganske hemije te mi pružio stručnu i logističku podršku unutar mogućnosti svoje laboratorije za neorgansku hemiju na navedenom fakultetu. Uz ovu podršku otvorila se mogućnost realizacije ideje o određivanju stabilnosti vitamina B12 ovisno o temperature i vremenu izloženosti.

Ovom prilikom želio bih se srdačno zahvaliti svome mentoru, doc. dr Saši Zeljkoviću, na nesebičnoj podršci tokom planiranja i realizacije rada u laboratoriji za neorgansku hemiju na Prirodno-matematičkom fakultetu u Banjoj Luci. Takođe, želio bih mu se zahvaliti na svim preispitivanjima zadate teze rada kao i velikom broju pitanja koja su morala biti odgovorena tokom planiranja i realizacije istraživanja. Njegovo nesebično zalaganje za naučni pristup rezultatima i obježbjeđenje materijala i opreme je najvećim dijelom zaslužno za senzitivna mjerenja i rezultate objavljenje u ovom radu. Takođe, želio bih se zahvaliti i Sanji Dojcinovic, višem referentu za nastavu na Fakultetu zdravstvenih nauka Univerziteta Apeiron, za njenu bezgraničnu podršku u komunikaciji u vezi rada, nastave i kooordinisanja studentskih pitanja. Naravno, zahvaljujem se i Fakultetu zdravstvenih nauka Apeiron Univerziteta za pružanje mogućnosti realizovanja ovog rada u sklopu nastavno-naučne djelatnosti Fakulteta u kooperaciji sa osobljem i laboratorijom studijskog programa Hemija na Prirodno-matematičkom Fakultetu u Banjoj Luci.

Nesumnjivo je da su rezultati ovog rada otvorili nova pitanja i postavili nove izazove za buduća istraživanja stabilnosti kobalamina u laboratorijskim uslovima. Ova pitanja i izazovi takođe pružaju mogućnosti za nastavak naučno-istraživačkog rada studenata Univerziteta Apeiron te se iskreno nadam da ćemo u budućnosti vidjeti i nastavak istraživanja u oblasti kojom se bavi ovaj rad i pokušati odgovoriti na još neka pitanja koja su pristekla iz ovdje prezentovanih rezultata.